

*Ємельяненко К. О.,
кандидат юридичних наук,
старший викладач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства
Національного університету біоресурсів і природокористування України*

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ГРОМАДИ

Анотація. У статті проаналізовано загальнотеоретичні та практичні основи депутатського запиту як інструменту здійснення місцевим депутатом своєї діяльності щодо екологічної безпеки громади. Автором здійснено дослідження депутатського запиту в якості представницького знаряддя, яким оперує депутат громади, що спрямовується депутатом на стабілізацію та покращення екологічної ситуації на території громади. Зокрема, автором статті звертається увага на сутність поняття депутатського запиту, межі дії, застосування та ефективність використання депутатом місцевої ради депутатського запиту в питаннях екологічної політики громади. В рамках тематичного змісту статті автором відзначаються особливості бачення вчених-теоретиків у застосуванні депутатського запиту в депутатській діяльності та практики застосування депутатського запиту депутатами місцевих рад щодо створення належних умов для досягнення безпечного для життя мешканців стану навколишнього природного середовища, поточного контролю за станом довкілля та попередження ймовірних загроз екологічній безпеці громади. Однак, автором також підтримується і власне переконання щодо ефективності використання депутатського запиту депутатом місцевої ради у забезпеченні екологічної безпеки громади між юридичною та політичною площиною його дії. В дослідженні наводяться приклади застосування депутатського запиту з позитивним та негативним ефектом від результату розгляду керівними органами громади та ймовірні причини політичної упередженості щодо процесу його не розгляду.

Ключові слова: депутатський запит, екологічна безпека громади, депутат місцевої ради, інструмент депутатської діяльності, місцева екологічна політика.

Постановка проблеми. В сучасних умовах глобального розвитку науково-технічного прогресу екологічна безпека в громадах досить часто залишається поза увагою органів місцевого самоврядування та органів влади або відкладається на невизначений період. Хоча більшість питань життєдіяльності громад, які постають перед громадою в поточному режимі здатні вирішуватись як точково, так і комплексно через місцеві ініціативи (в порядку місцевих ініціатив), оскільки незадовільний стан екологічної ситуації в громадах впливає на зростання кількості захворювань серед населення громади та стримує відповідний розвиток територіальної громади в цілому. Однак, неабиякий вплив на вирішення екологічних питань в громаді має депутатський корпус місцевої ради через реалізацію депутатами своїх повноважень, зокрема таких інструментів як депутатський запит.

Кожен депутат місцевої громади покликаний здійснювати представництво інтересів мешканців громади та брати участь прийнятті управлінських рішень своєї громади, для чого наді-

лений відповідними повноваженнями. Депутатський запит є однією з організаційно-правових форм діяльності депутатів місцевих рад та інструментом здійснення депутатських повноважень. Тому такий дієвий інструмент в діяльності депутата як депутатський запит, наданий депутатові місцевої ради відповідно до Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» [1] та Закону «Про статус депутатів місцевих рад» [2], часто-густо використовується в практичній діяльності депутата щодо забезпечення екологічної безпеки громади між юридичною та політичною площиною. Однак, посадові особи органів місцевого самоврядування у здійсненні своєї публічно-адміністративної діяльності намагаються обходити питання екології та екологічної безпеки в громадах або не загострювати увагу місцевої спільноти, так як ці проблеми неможливо вирішити швидко, а також від їх вирішення неможливо отримати швидких і суттєвих політичних дивідендів. Таким чином, питання екологічної безпеки громади переходять від скликання до скликання ради громади «з рук в руки».

Аналіз останніх досліджень. Дослідження проблематики депутатського запиту як інструменту забезпечення екологічної безпеки громади у діяльності депутатів місцевих рад є одним з найактуальніших напрямків здійснення публічної адміністрації в громадах. Науково-методологічними та практичними формами здійснення екологічної безпеки громади депутатами місцевих рад з використанням інструментів депутатської діяльності досліджувалися в багатьох аспектах вченими-адміністративістами та фахівцями публічної адміністрації серед яких найвідоміші: В.Б. Авер'янов, С.С. Алексєєв, Ю.П., П.М. Рабінювич, Ю.П. Битяк, О.В. Батанов, В.Б. Кузьменко, В.М. Кампо, С.Г. Серьогіна, Ю.М. Тодика, В.В. Копейчиков, А.О. Лазор, В.В. Ладиченко, Л.О. Головка, О.Ф. Скакун, О.Ф. Фрицький, І.В. Патока, М.Ф. Селівон, Б.Б. Сергієнко, І.Б. Коліушко, В.С. Куйбіда, М.В. Пітцик та інші.

Однак незважаючи на досить значну кількість праць, присвячених проблематиці даної статті, низка питань щодо інструментів забезпечення екологічної безпеки місцевими депутатами через депутатський запит ще залишається відкритою та потребує подальших наукових та практичних досліджень.

Формування мети статті. Метою даного дослідження є проблематики депутатського запиту як інструменту забезпечення екологічної безпеки громади в діяльності депутатів місцевих рад.

Виклад основного матеріалу. Екологічна безпека та збалансоване використання природних ресурсів в громадах відіграють ключову роль у збереженні природної спадщини територій та сприяють сталому розвитку громад в Україні. Зважаючи на сучасні євроінтеграційні процеси Україна нама-

гається імплементувати та гармонізувати норми національного законодавства відповідно до норм та принципів екологічного законодавства Європейського Союзу. Адже країни Європейського Союзу мають найкращий досвід вирішення проблем навколишнього середовища, провадивши при цьому цілий вектор екологічної політики не лише серед країн-членів ЄС, а й серед країн-кандидатів, якою вже є Україна. Таким чином, сьогодні в зв'язку з тривалою і поступовою гармонізацією законодавства України у сфері охорони навколишнього природного середовища [3, с. 334] реалізуються і національні заходи екологічної безпеки в регіонах та багатьох українських громадах. Тобто, крім виконання загальнонаціональних та регіональних програм в галузі захисту природного навколишнього середовища, громади ініціюють та реалізують власні програми екологічної безпеки в межах територій громад або їх частин.

Відповідно до Конституції України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [1] громада реалізуючи своє право на місцеве самоврядування серед інших питань, зокрема бере участь у питаннях, пов'язаних з екологічною безпекою громади, охороною навколишнього середовища, використанням природних ресурсів на території громади.

Відповідно до частини першої ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад віднесено вирішення питань, що можуть стосуватися екологічної безпеки, зокрема таких як:

- затвердження цільових місцевих екологічних програм;
- затвердження місцевого бюджету, внесення змін до нього, у тому числі на природоохоронні заходи;
- встановлення місцевих податків і зборів, у тому числі екологічних, та розмірів їх ставок у межах, визначених законом;
- нагромадження позабюджетних цільових, у тому числі екологічних, коштів; затвердження положень про ці кошти;
- прийняття рішень про надання місцевих позик, у тому числі екологічних;
- прийняття рішень про надання пільг відповідно до чинного законодавства, у тому числі екологічного, щодо місцевих податків і зборів (які можуть бути в т.ч. у вигляді місцевих субвенцій);
- затвердження відповідно до законодавства ставок земельного податку, розмірів плати за користування природними ресурсами, що перебувають у власності відповідних територіальних громад;
- вирішення згідно із законодавством питань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення, а також про скасування цього дозволу;
- прийняття рішень про організацію територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, які підлягають особливій охороні;
- внесення пропозицій до відповідних державних органів щодо оголошення природних та інших об'єктів, які мають екологічну, історичну, культурну або наукову цінність, пам'ятками природи, історії або культури, що охороняються законом;
- вирішення питань у сфері поводження з небезпечними відходами відповідно до законодавства;
- визначення шляхів стимулювання користування електрообілями та іншими екологічними видами транспорту;
- надання відповідно до законодавства згоди на розміщення на території села, селища, міста нових об'єктів, сфера екологічного впливу діяльності яких згідно з чинними нормативами охоплює відповідну територію.

Серед власних (самоврядних) повноважень відповідно до пункту «а» ст. 27 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить:

- вирішення питань водопостачання, водовідведення та очищення стічних вод; здійснення контролю за якістю питної води;
- вирішення питань поводження з побутовими відходами, знешкодження та захоронення трупів тварин;
- здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів, організації озеленення, охорони зелених насаджень і водойм, створення місць відпочинку громадян;
- затвердження схем санітарного очищення населених пунктів та впровадження систем роздільного збирання побутових відходів;
- затвердження норм надання послуг з вивезення побутових відходів;
- визначення одиниці виміру надання послуг з поводження з побутовими відходами;
- визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Відповідно до пункту «б» ст. 27 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до делегованих повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить прийняття рішень про скасування даного ними дозволу на експлуатацію об'єктів у разі порушення нормативно-правових актів з охорони праці, екологічних, санітарних правил, інших вимог законодавства.

Відповідно до пункту «а» ст. 33 Закону до власних самоврядних повноважень виконавчих органів територіальних громад у галузі земельних правовідносин належить підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо встановлення ставки земельного податку, розмірів плати за користування природними ресурсами, вилучення (викупу), а також надання під забудову та для інших потреб земель, що перебувають у власності територіальних громад; визначення в установленому порядку розмірів відшкодувань підприємствами, установами та організаціями незалежно від форм власності за забруднення довкілля та інші екологічні збитки; підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо прийняття рішень про організацію територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні; внесення пропозицій до відповідних державних органів про оголошення природних та інших об'єктів, що мають екологічну, історичну, культурну або наукову цінність, пам'ятками природи, історії або культури, які охороняються законом.

Та до делегованих повноважень відповідно до пункту «б» ст. 33 Закону здійснення контролю за додержанням природоохоронного законодавства, використанням і охороною природних ресурсів загальнодержавного та місцевого значення, відтворенням лісів;

- погодження клопотань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів загальнодержавного значення;
- визначення території для розміщення відходів відповідно до законодавства;
- створення та забезпечення функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно-аналітичних систем,

які є складовою мережі загальнодержавної екологічної автоматизованої інформаційно-аналітичної системи забезпечення доступу до екологічної інформації;

– здійснення контролю за додержанням юридичними та фізичними особами вимог у сфері поводження з побутовими та виробничими відходами та розгляд справ про адміністративні правопорушення або передача їх матеріалів на розгляд інших державних органів у разі порушення законодавства про відходи.

До відання виконавчих органів міських (за винятком міст районного значення) рад, належить координація на відповідній території діяльності спеціально уповноважених державних органів управління з охорони природи.

І до власних повноважень виконавчих органів, Законом відповідно до підпункту 5, пункту «а» частини першої ст. 36¹, віднесено утворення місцевих комісій з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій для координації діяльності, пов'язаної із забезпеченням захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і реагування на них.

На наше переконання, з такими повноваженнями рада громади (а також її виконавчі органи) є більш, ніж відповідальною перед жителями громади за екологічну безпеку громади, адже державою надана прерогатива з формування місцевої та регіональної екологічної політики на місцевому рівні. В цьому аспекті деякі вітчизняні вчені [4, с. 926] щодо питання вирішення місцевих екологічних проблем переконують, що місцева екологічна політика крім повноважень повинна мати і можливості для їх реалізації серед яких знаходиться маловитратні та економічно ефективні рішення, спрямовані на охорону довкілля та підвищення рівня екологічної безпеки шляхом удосконалення управлінської практики; окреслювати найефективніші шляхи прийняття рішень з урахуванням першочерговості відповідальності муніципалітету за вирішення екологічних проблем.

Таким чином, місцева рада, через кожного депутата може брати участь у формуванні та реалізації завдань з екологічної безпеки громади – від формування місцевих екологічних проєктів до виконання програмних екологічних завдань в цілому по громаді, і місцевий депутат, в свою чергу, наділений правом використовувати відповідні інструменти своєї депутатської діяльності з екологічної безпеки громади. Відповідно до ч.ч. 7, 8 статті 49 Закону депутат ради має право звернутися із запитом до керівників ради та її органів, сільського, селищного, міського голови, керівників органів, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, розташованих або зареєстрованих на відповідній території, а депутат міської (міста обласного значення), районної, обласної ради – також до голови місцевої державної адміністрації з питань, віднесених до відання ради. Відповідно, орган або посадова особа, до яких звернено запит, зобов'язані дати усну чи письмову відповідь на запит на сесії ради у строки і в порядку, встановлені радою відповідно до закону. І за результатами розгляду депутатського запиту рада приймає рішення.

Відповідно до Закону «Про статус депутатів місцевих рад» [2], депутат місцевої ради є представником інтересів територіальної громади, зобов'язаний виражати і захищати інтереси відповідної територіальної громади та її частини – виборців виборчого округу, виконувати їх доручення в межах своїх повноважень, наданих законом, брати активну участь у здійсненні місцевого самоврядування.

Ефективна реалізація представницьких повноважень через статус депутата місцевої ради передбачає досить активну діяльність, що потребує творчого підходу з особистим контактом на місцевості для вирішення того чи іншого питання в інтересах жителів громади. Тому для здійснення депутатом своїх повноважень окрім пов'язаних з роботою у виборчому окрузі, Законом передбачено досить широке коло інструментів для ефективного їх здійснення, зокрема: право на депутатське звернення; право на депутатський запит; право на депутатське запитання; право на невідкладний прийом; право вимагати усунення порушень законності і встановлення правового порядку. У своїй роботі на виборчому окрузі місцевого депутата уповноважено взаємодіяти з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, органами самоорганізації населення, трудовими колективами, об'єднаннями громадян, а також він є відповідальним перед виборцями свого виборчого округу та їм підзвітним.

Крім Конституції і законів України основним внутрішнім процедурно-організаційним документом у діяльності представницького органу місцевої влади і поточної роботи депутатського корпусу є регламент, який має відповідати їм. До прикладу, процедурні питання та вимоги щодо реалізації права депутата місцевої ради на депутатський запит передбачено п. 30 ч. 4 ст. 13 та ст. 21 Регламенту Київської міської ради [5].

Відповідно до ч. 1 ст. 21 Закону, депутатський запит – це підтримана радою вимога депутата місцевої ради до посадових осіб ради і її органів, сільського, селищного, міського голови, керівників підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, які розташовані або зареєстровані на відповідній території, а депутата міської (міста обласного значення), районної, обласної ради – також до голови місцевої державної адміністрації, його заступників, керівників відділів і управління з питань, які віднесені до відання ради.

Наступними частинами означеної статті Закону врегульовуються і процедурні питання щодо права депутата на депутатський запит, за якими:

ч. 2 ст. 21 передбачено, депутатський запит може бути внесений депутатом місцевої ради або групою депутатів попередньо або на пленарному засіданні ради у письмовій чи усній формі. Запит підлягає включенню до порядку денного пленарного засідання ради; депутатський запит обговорюється у разі необхідності на пленарному засіданні місцевої ради;

– ч. 3 ст.21 – рада може зобов'язати відповідний орган подати у встановлений нею строк звіт про виконання рішення по запиту депутата місцевої ради; орган або посадова особа, до яких звернуто депутатський запит, зобов'язані у встановлений радою строк дати офіційну письмову відповідь на нього відповідній раді і депутату місцевої ради;

– ч. 4 ст. 21 – якщо запит з об'єктивних причин не може бути розглянуто у встановлений радою строк, то орган або посадова особа зобов'язані письмово повідомити раді та депутатові місцевої ради, який вніс запит, і запропонувати інший строк, який не повинен перевищувати один місяць з дня одержання запиту; відповідь на запит у разі необхідності розглядається на пленарному засіданні ради;

– ч. 5 ст. 21 – депутат місцевої ради має право дати оцінку відповіді на свій депутатський запит; за результатами відповіді на депутатський запит може бути проведено обговорення, якщо на цьому наполягає не менше 1/4 присутніх на засіданні депу-

татів місцевої ради; посадових осіб, до яких звернуто запит, своєчасно інформують про дату та час обговорення відповіді на запит радою; вони або уповноважені ними особи мають право бути присутні на цьому засіданні ради;

– за результатами розгляду відповіді на депутатський запит рада приймає відповідне рішення.

Отже, депутатський запит – це форма роботи депутата в місцевій раді та її органах та одне з наданих прав Законом України «Про статус депутатів місцевих рад», яким може користуватись будь-який з місцевих депутатів, не зважаючи ще на такі права, як депутатське звернення та депутатське запитання, та є дієвим інструментом забезпечення екологічної безпеки громади. Тобто, як слідує з аналізу норм Закону, депутатський запит як інструмент забезпечення екологічної безпеки громади може бути дієвим, хоча за регламентами кожна громада може встановлювати об'єктивну реалізацію такого права організаційно бюрократизованою, зокрема в питаннях екологічної безпеки та охорони навколишнього середовища, які є непопулярними в порядку денному місцевого політикуму. Однак, депутат місцевої ради, на наш погляд, відповідально реалізуючи свої повноваження має вчасно і неупереджено вживати заходів щодо охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки в конкретній громаді, одним з яких є депутатський запит.

Відповідно до ст. 6 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» [6] з метою проведення ефективної і цілеспрямованої діяльності України по організації і координації заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання і відтворення природних ресурсів на перспективу розробляються і приймаються державні цільові, міждержавні, місцеві програми. І відповідальною за реалізацію тієї чи іншої місцевої екологічної програми є сама громада в особі депутатського корпусу та голови громади. Щодо делегування державних повноважень в даній сфері ст. 16 Закону наголошується, що державне управління в галузі охорони навколишнього природного середовища здійснюють місцеві ради та виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, хоча абз. 1 ст. 15 Закону визначено, що безпосередньо місцеві ради несуть відповідальність за стан навколишнього природного середовища на своїй території і в межах своєї компетенції. Таким чином, з означеного висновується, що місцева громада несе екологічну відповідальність перед жителями села, селища або міста та перед державою в частині наданих повноважень виконавчим органам ради.

Як зазначають фахові дослідники, екологічна відповідальність згідно з Директивою 2004/35/ЄС – це зобов'язання оператора вжити заходи щодо запобігання настанню екологічної шкоди чи ліквідації наслідків екологічної шкоди для відновлення природних ресурсів до вихідного стану, що існував до її заподіяння, та покриття ним витрат на проведені заходи. Відновлення стану природних ресурсів здійснює особа, що заподіяла екологічну шкоду, у рамках конкретного плану ліквідації наслідків такої шкоди [7, с. 7].

Тому депутат місцевої ради реалізуючи право на депутатський запит не завжди може бути почутим громадою – так як, вимога щодо розгляду питання пов'язаного з екологічною безпекою громади з формальних причин може бути не включеною до порядку денного сесії ради або ризикує бути затягнутою

у регламентних перепонах розгляду питань, на які зорієнтований депутатський корпус ради громади.

Зважаючи на викладені досліджувані позиції, на наш погляд, слід відзначити разом з юридичною і політичну складову депутатського запиту як інструменту забезпечення екологічної безпеки громади, коли депутатами місцевої ради направляються депутатські запити, за розглядом яких слідує дієвий результат [8], однак існують і такі запити, які через формальні або процедурні причини розглядаються неналежним чином (неповно) або ігноруються адресатами, зокрема у питаннях екології, екологічної безпеки, охорони навколишнього середовища, запобігання або попередження нанесення екологічної шкоди в межах громади. Також, за означених причин, депутатські запити для реалізації своєї мети проходять через численні судові процеси і іноді доходять до вищої касаційної адміністративної інстанції [9] без гарантування процедури майбутнього розгляду.

Висновки. В даному дослідженні ми мали можливість переконатись у дієвості та недоліках депутатського запиту як одного з інструментів забезпечення екологічної безпеки громади. Адже екологічна безпека громади та охорона навколишнього природного середовища досить чутлива тема для порядку денного сесійної роботи депутатського корпусу чи виконавчого комітету громади. І депутатський запит як інструмент у діяльності депутата місцевої ради, як нами вже наголошувалось, має забезпечувати депутата можливістю реалізації через свої повноваження отримання найшвидшого результату у вирішенні певного значущого питання, яким є екологічна безпека громади. Як нами вже зазначалось в даному дослідженні, і Конституцією, і Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про охорону навколишнього природного середовища» передбачені досить об'ємні повноваження та можливості для здійснення місцевими радами та їх органами, депутатами місцевих рад своєї діяльності із захисту прав та інтересів жителів та виборців громади щодо екологічної безпеки територіальної громади. Більше того, ст. 11 Закону «Про охорону навколишнього природного середовища» переконливо відзначено, що місцеві ради, органи державної влади в галузі охорони навколишнього природного середовища і використання природних ресурсів зобов'язані подавати всебічну допомогу громадянам у здійсненні природоохоронної діяльності, враховувати їх пропозиції щодо поліпшення стану навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів, залучати громадян до участі у вирішенні питань охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів. Однак, навіть за таких умов на місцевому рівні для топових фігур керівництва громадою можуть бути вибудовані особливі умови здійснення їх повноважень, а для інших членів представницького органу встановлюються ледве помітні обмеження, що застосовуються у процедурних питаннях поточної або організаційної роботи органу місцевого самоврядування – наприклад, через норми регламенту чи положення про роботу певного структурного підрозділу ради громади, що опікується екологічними чи дотичними до них питаннями. Слід також зазначити, що наведені нами приклади звернення до суду в порядку адміністративного провадження не завжди можуть надати дієвий результат для просування питань, що стосуються екологічної безпеки громади, адже через зазначені внутрішні

нормативні запобіжники відбуваються маніпулювання процесом руху депутатського запиту, а іноді й використання даного інструменту не за призначенням і, відповідно, – не в інтересах жителів громади. Тому подальші наукові пошуки з урахуванням сучасного досвіду застосування депутатського запиту в практичній діяльності депутатів місцевих рад саме в галузі екологічної безпеки громад потребуватимуть розширення меж наукового пізнання.

Література:

1. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997. № 280/97-ВР. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 01.10.2022).
2. Про статус депутатів місцевих рад : Закон України від 11.07.2002 № № 93-IV URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15#Text> (дата звернення: 01.10.2022).
3. Ladychenko, V., Golovko, L. (2017). Implementation of European Environmental Policy in Ukraine: Problems and Prospects. *European Journal of Sustainable Development*. Vol. 6, № 3. 333–339.
4. Патока І. В. Економічні механізми формування місцевої екологічної політики та напрями її реалізації в умовах реформування владних повноважень в Україні / І. В. Патока. *Економіка і суспільство*. Мукачівський державний університет. 2017. Вип. 13. С. 924–929.
5. Про Регламент Київської міської ради : Рішення Київської міської ради IX скликання від 04.11.2021. № 3135/3176. URL: <https://kmr.gov.ua/uk/content/reglament-kyuyiv rady> (дата звернення: 01.10.2022).
6. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991. № 1264-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12?find=1&text=%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%86%D0%B5%D0%B2%D1%96#w1_18 (дата звернення: 01.10.2022).
7. Екологічна відповідальність: досвід ЄС та можливості для України. Аналітичний документ. Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля», 2018. URL: <https://www.rac.org.ua/uploads/content/447/files/webenvironmentalliabilityua2018.pdf> (дата звернення: 01.10.2022).
8. Про підтримання депутатського запиту депутата Бича П. Д. до міського голови та голови постійної комісії міської ради з питань житлово-комунального господарства, екології, надзвичайних ситуацій, енергозабезпечення та енергоефективності Гевко Г. О. щодо облаштування місця для смітєвих контейнерів за адресою: м. Тернопіль, вул. Мазепи, 2 від 08.04.2020 : Рішення Тернопільської міської ради № 7/п49/3 від 08.04.2020. URL: <https://ternopilcity.gov.ua/deputy/deputati-vii-cklikannya-arhiv/deputatski-zapiti/> (дата звернення: 01.10.2022).

9. Про визнання протиправною бездіяльності посадових осіб і зобов'язання вчинити дії, за касаційною скаргою Лиманської міської ради Донецької області (про визнання протиправною бездіяльність посадових осіб Лиманської міської ради Донецької області щодо не включення депутатського запиту від 9 червня 2017 року №17/33 до порядку денного пленарного засідання Лиманської міської ради Донецької області) від 23.04.2020: Постанова Верховного суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду. Справа № 236/1877/17. Адміністративне провадження № К/9901/22882/18. URL.: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88909329> (дата звернення: 01.10.2022).

Yemelianenko K. Deputy's request as a tool for ensuring environmental safety of the community

Summary. The article analyzes the general theoretical and practical bases of the deputy's request as a tool for the local deputy to carry out his activities regarding the ecological safety of the community. The author investigated the deputy's request as a representative tool operated by the deputy of the community, directed by the deputy to stabilize and improve the ecological situation on the territory of the community. In particular, the author of the article draws attention to the essence of the concept of a deputy's request, limits of powers and responsibilities, application and effectiveness of the using of a deputy's request by a deputy of the local council in sphere of environmental policy of the community. In the term of the thematic content of this article, the author notes the peculiarities of the vision of theoretical scientists in the application of the deputy's request in the parliamentary activity and the practice of using the parliamentary request by the deputies of local councils in order to create the necessary conditions for achieving a safe environment for the lives of residents, current control over the state of the environment and prevention of probable threats to the ecological safety of the community. However, the author also supports his own conviction regarding the effectiveness of using the deputy request by the deputy of the local council in ensuring the ecological safety of the community between the legal and political plane of this action. The research provides examples the using of a deputy's request with a positive and negative effect of the result of consideration by the council bodies of the community and probable reasons for political bias in the process of not considering it.

Key words: deputy's request, environmental preservation of community, deputy of the local council, instrument of deputy activity, local environmental policy.